

EU-voorstellen Veiligheidsunie

Aan de orde is het **VAO Behandelvoorbehoud EU-voorstellen Veiligheidsunie: tegengaan terroristische online content en oprichting cybersecurity kenniscentrum (AO d.d. 01/11)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het VAO Behandelvoorbehoud EU-voorstellen Veiligheidsunie: tegengaan terroristische online content en oprichting cybersecurity kenniscentrum. Dat is een hele mond vol. Voordat de heer Van Nispen begint: ik vergat de minister van Justitie en Veiligheid welkom te heten in dit huis. U heeft een mooie middag en avond voor de boeg. Het woord is aan de heer van Nispen van de SP.

De heer Van Nispen (SP):

Dank u wel. We hebben een algemeen overleg gehad over de voorstellen uit de Europese Unie over de Veiligheidsunie. We zijn allemaal tegen terroristisch materiaal op het internet. Dat moet ook verwijderd worden, daar hebben we onze procedures voor. We zijn ook voor grensoverschrijdende samenwerking. Maar wat er uit Europa aan voorstellen komt, gaat vele malen te ver en daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de verordening ter voorkoming van de verspreiding van online terroristische inhoud het mogelijk maakt dat vanuit een andere lidstaat een verwijderingsbevel kan worden gegeven aan een internetbedrijf om materiaal binnen één uur van het internet te verwijderen en verwijderd te houden, zonder dat in de tussenkomst van een autoriteit in de ontvangende lidstaat is voorzien;

constaterende dat het hostingbedrijf tegen een dergelijk bevel weliswaar bezwaar of beroep kan instellen, maar dat dit rechtsmiddel volgens het voorstel in de lidstaat moet worden aangewend van waaruit het bevel is verstuurd;

van mening dat de verspreiding van terroristisch materiaal op het internet voorkomen moet worden, maar dat passende en adequate rechtsbescherming in het eigen land tegen een verwijderingsbevel uit een andere lidstaat niet gemist kan worden;

verzoekt de regering zich te verzetten tegen een voorstel waarin een verwijderingsbevel uit een andere lidstaat rechtstreeks, zonder tussenkomst van een autoriteit in de ontvangende lidstaat, moet worden opgevolgd door een internetbedrijf, als daartegen geen rechtsmiddel openstaat in de ontvangende lidstaat,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Nispen en Van Toorenborg. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 2724 (22112).

De heer Van Nispen (SP):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank. Het woord is aan mevrouw Maeijer van de PVV.

Mevrouw Maeijer (PVV):

Dank u, voorzitter. Ik heb twee moties. Ik zal ze gelijk voorlezen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Europese Unie vandaag de dag al meer dan 50 agentschappen/kenniscentra telt;

constaterende dat de Europese Commissie voorstelt om er nog eentje aan toe te voegen;

verzoekt de regering niet in te stemmen met de oprichting van het EU-cybersecuritykenniscentrum,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Maeijer. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 2725 (22112).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er op vrijwillige basis wordt samengewerkt met internetbedrijven die te maken hebben met terroristische content die op hun servers en/of websites terechtkomt;

constaterende dat de Europese Commissie nu met een voorstel komt om door middel van dwingende EU-wetgeving een "eenduidig en geharmoniseerd rechtskader" tot stand te brengen waarvan de reikwijdte onduidelijk is;

verzoekt de regering in Brussel kenbaar te maken dat Nederland principiële bezwaren heeft tegen de verordening tegengaan terroristische content online, omdat de steeds

verdergaande wetgevingsharmonisatie leidt tot uitholling van onze soevereiniteit,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Maeijer. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 2726 (22112).

De voorzitter:

Dank u wel. Het woord is aan de heer Verhoeven van D66. Nee? De heer Verhoeven ziet af van zijn inbreng. Dan, tot slot, mevrouw Laan van de VVD.

Mevrouw **Laan-Geselschap** (VVD):

Dank, voorzitter. Cyberjihad, oftewel het verspreiden van verwerpelijke filmpjes en teksten via online platforms: hoe langer deze boodschappen voor honderdduizenden zichtbaar blijven, hoe groter de kans dat deze boodschappen verder worden verspreid en hoe meer schade daarmee wordt veroorzaakt. Hoe sneller de content wordt verwijderd, hoe beter. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat individuen in korte tijd kunnen radicaliseren door online content en overgaan tot geweld;

van mening dat wanneer terroristische inhoud op het internet wordt aangetroffen, die inhoud zo snel mogelijk moet worden verwijderd om cyberjihad te stoppen;

constaterende dat de Verordening ter voorkoming van de verspreiding van online terroristische inhoud het mogelijk maakt om een verwijderingsbevel te geven aan een internetbedrijf, waarbij de content binnen één uur verwijderd dient te worden;

verzoekt de regering te onderzoeken of en hoe het voor de toekomst mogelijk is om terroristische inhoud nog sneller dan binnen één uur van het internet te laten verwijderen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Laan-Geselschap. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 2727 (22112).

De minister heeft behoefte aan enkele minuten schorsing.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Aan het woord is de minister.

Minister Grapperhaus:

Voorzitter. Ik begin direct bij de motie van het lid Van Nispen en het lid Van Toorenburg op stuk nr. 2724. Dank voor de toelichting op die motie. De verordening gaat inderdaad uit van een grensoverschrijdend rechtsmachtsysteem. Ik zeg "verordening", maar de ontwerpverordening die nu ter discussie is, houdt in dat iedere competente autoriteit een verwijderbevel kan uitvaardigen tegen een hostingserviceprovider, ongeacht waar in de EU die hostingserviceprovider is gevestigd. Ik heb tijdens het AO al aangegeven — ik wil dat hier hardop herhalen — dat het voor mij een zeer belangrijk thema in de onderhandelingen is om in te zetten op een systeem waarbij de toets in ieder geval in het land waar de hostingserviceprovider is gevestigd, zou kunnen plaatsvinden. In dat verband laat ik de motie aan het oordeel van de Kamer.

De motie van mevrouw Maeijer op stuk nr. 2725, die het verzoek bevat om ons te verzetten tegen een cybersecurity-kenniscentrum, moet ik ontraden. Juist op dit soort onderwerpen hebben wij behoefte aan meer Europese samenwerking. Het gaat dan niet zozeer om de vraag of er wel of niet een agentschap bij komt dat een agentschap te veel zou zijn. Het gaat om een zeer belangrijk onderwerp waarbij wij nou juist bij uitstek, vanwege de per definitie grensoverschrijdende aspecten van cybersecurity, behoefte hebben aan die samenwerking. Ik moet die motie dus ontraden.

Ook de motie op stuk nr. 2726, om mij namens de Nederlandse regering op basis van principiële bezwaren uit te spreken tegen een verordening die zou zien op het aanpakken van terroristische content online, moet ik echt ontraden. Op dit punt moeten we echt met elkaar verder zien te komen. Het internet is per definitie grensoverschrijdend. Als wij een goede aanpak willen hebben van terroristische content online, dan moeten we dat doen in goede samenwerking en in afstemming op elkaars rechtsstelsels. Daarbij heb ik bij de bespreking van de motie van de heer Van Nispen en mevrouw Van Toorenburg al aangegeven dat we natuurlijk wel heel duidelijk letten op het element van de mogelijkheid van een rechtsgang in het land van vestiging. Overigens letten we ook op andere rechtsstatelijke principes; laat ik dat benadrukken. De motie op stuk nr. 2726 ontraad ik dus.

Dan de motie van het lid Laan op stuk nr. 2727. Het was goed de toelichting van mevrouw Laan op de motie te horen. De ontwerpverordening maakt het nu mogelijk om een grensoverschrijdend verwijderingsbevel te geven aan een provider die terroristische content host. Dan moet die content binnen één uur verwijderd worden. Daarnaast zien we overigens dat een aantal van de grotere internetbedrijven, zoals Facebook, Google en Twitter, al relatief ver zijn bij de ontwikkeling en inzet van proactieve maatregelen. Die zijn tot nu heel erg effectief gebleken. We zien ook dat er bij de industrie heel veel expertise wordt ontwikkeld. Als ik de motie zo mag verstaan dat ik namens de overheid de marktontwikkelingen goed in de gaten houd en dat we die ook qua verwijderdijd in de gaten houden, dan laat ik het oordeel daarover aan de Kamer.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit VAO. Ik schors voor enkele ogenblikken.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.